

Vlaanderen
is divers

Hoe begeleid je een kwaliteitsvolle oefenkans Nederlands?

Tips en oefeningen voor begeleiders

AGENTSCHAP
INTEGRATIE &
INBURGERING

integratie-inburgering.be

Inhoud

1 Wat is een oefenkans?	4
2 Hoe zorg je voor een kwaliteitsvolle oefenkans?	6
Let op een veilig klimaat	
Creëer een taalrijke omgeving	
Zorg voor voldoende spreekkansen	
Geef positieve, constructieve feedback	
3 Oplossingen oefeningen	15
4 Reflectietool	17

Wil je een **oefenkans Nederlands begeleiden** en vraag je je af hoe je dat het best aanpakt?

We helpen je graag op weg!

In deze publicatie leer je wat we verstaan onder een 'kwaliteitsvolle oefenkans'. We geven ook aandachtspunten en tips mee en dagen je uit om die in de praktijk toe te passen.

Aan de hand van oefeningen kan je alvast je kennis testen. Je kiest zelf hoe je ze maakt: druk dit document af en haal er een potlood of pen bij, of vul de oefeningen in via je toetsenbord.

Veel succes!

1 / Wat is een oefenkans?

De oplossing van deze oefening vind je op pagina 15.

Laten we beginnen bij het begin: een oefenkans, wat is dat eigenlijk?

Om een taal onder de knie te krijgen, moet je ze oefenen en gebruiken. Dat doe je binnen maar vooral buiten de schoolmuren. Maar staat oefenen en gebruiken dan ook meteen gelijk aan een oefenkans?

We kunnen globaal **drie contexten** onderscheiden waarin mensen een taal oefenen:

- **Formeel leren:**
Formeel leren gebeurt in een onderwijscontext. Professionele leerkrachten geven Nederlandse les, waarbij ze de nadruk leggen op taalcorrectheid: het gebruik van de grammatica en woordenschat. Deze kennis wordt afgetoetst tijdens een examen met mogelijk certificering als resultaat. Het curriculum en de leerkracht bepalen welke onderwerpen er aan bod komen.
- **Georganiseerde oefenkans:**
Een georganiseerde oefenkans gaat door buiten de onderwijscontext. Iedereen die deelneemt aan een oefenkans, kiest er bewust en vrijwillig voor om Nederlands te oefenen. Er is ook begeleiding, meestal van een Nederlandstalige deelnemer. De nadruk ligt hier op spreekdurf. Er is geen beoordeling of certificering.
- **Informeel contact met de taal:**
Anderstaligen komen ook toevallig en spontaan in contact met het Nederlands. Er is dan geen begeleider aanwezig. De anderstalige is dus afhankelijk van de inspanning die de Nederlandstalige levert.

Voor een succesvolle taalverwerving combineer je deze drie vormen best. Ze zijn complementair op alle vlakken.

 Op www.integratie-inburgering.be/hoe-leer-je-nederlands-als-tweede-taal vind je meer voorbeelden van hoe mensen Nederlands leren, oefenen en gebruiken.

OEFENING 1:

Hieronder vind je een aantal scenario's. Vul na elk scenario in of het gaat om formeel leren (1), een georganiseerde oefenkans (2) of een informeel contact met de taal (3).

Plaats een cijfer na elk scenario.

De buurtvereniging start een nieuwe lessenreeks 'schilderen voor beginners'. Anderstalige deelnemers komen bewust hiernaartoe om naast het schilderen ook Nederlands te oefenen. Nederlandstalige deelnemers engageren zich om anderstalige deelnemers te ondersteunen bij het Nederlands oefenen.

Tijdens de les Nederlands oefenen cursisten gesprekken in met hun docenten. De gesprekken leerden ze al op voorhand in de les en die hebben ze ook nodig voor hun mondelinge examens.

Een anderstalige vrouw komt haar Nederlandstalige burens tegen in de stad. Ze besluiten spontaan samen koffie te gaan drinken. Ze spreken Nederlands met elkaar.

Elke woensdagochtend komen de ouders van een school samen om koffie te drinken en van gedachten te wisselen over schoolse thema's. Als je komt, weet je dat je je Nederlands kan oefenen of ondersteuning kan bieden bij het Nederlands oefenen.

Een anderstalige papa gaat elke zaterdagmorgen naar de bakker om verse pistoletjes te kopen. De bakker spreekt hem aan in het Nederlands.

WAT IS EEN OEFENKANS?

- Een oefenkans bevindt zich buiten de onderwijscontext.
- De anderstalige én zijn gesprekspartner zetten bewust in op het oefenen van Nederlands.
- Iedereen neemt vrijwillig deel.
- De deelnemers ontmoeten elkaar op een gelijkwaardige manier.
- Er zijn geen lesdoelen of certificering aan gekoppeld.
- Er wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de noden van de anderstalige.
- Er wordt ingegaan op de aandachtspunten voor een kwaliteitsvolle oefenkans.

WAT IS EEN OEFENKANS NIET?

- Een oefenkans Nederlands is **geen les Nederlands**. Uitleg over grammatica en invuloefeningen laten we over aan professionele leerkrachten. In een oefenkans focussen we ons op een ontspannen sfeer, waarin het gesprek centraal staat en je fouten mag maken.
- Een oefenkans Nederlands is **geen hulpverlening**. Als begeleider wil je anderstalige deelnemers misschien graag helpen met allerlei zaken. Verwijs liever door naar de bevoegde instanties. Zo kan je je binnen je oefenkans concentreren op de interactie en veilige sfeer die nodig zijn om Nederlands te oefenen.

Begrijp jij nu beter
wat een georganiseerde
oefenkans Nederlands juist is?
Wat is er nieuw voor jou?
Wat wist je misschien nog niet?
Bespreek het zeker met de
andere Nederlandstalige
deelnemers van
je oefenkans.

---

2 / Hoe zorg je voor een kwaliteitsvolle oefenkans?

Leren koken is niet gelijk aan een taal verwerven, maar het proces heeft veel overeenkomsten. Vul de volgende oefening in om te ontdekken welke elementen jou en anderstaligen kunnen ondersteunen tijdens een leerproces.

De oplossing van deze oefening vind je op pagina 15.

OEFENING 2:

Stel: je wilt op professioneel niveau kunnen koken. Je bent net begonnen met een kookcursus. Je eerste lessen zijn achter de rug en je krijgt de kans om bij een echte kok stage te lopen. Je bent nog wat onzeker, maar je hebt er wel zin in. Vandaag is je eerste werkdag.

Wat zou jou helpen om een betere kok te worden?

Deze kolom is voor **oefening 4**

Plaats in de eerste kolom een vinkje bij de stellingen die voor jou van toepassing zijn.

Ik heb een aanspreekpartner in de keuken aan wie ik altijd vragen mag stellen.	☐	☐
Mijn collega's weten dat ik aan het leren ben en willen me ondersteunen.	☐	☐
Ik krijg evenveel tijd als de collega's die er al langer werken om dezelfde gerechten te maken.	☐	☐
Ik krijg enkel complimenten als ik het perfect doe. Goed is niet goed genoeg.	☐	☐
Moeilijke gerechten maak ik samen met een ervaren collega.	☐	☐
Ik maak enkel makkelijke gerechten klaar die ik al ken.	☐	☐
Ik mag enkel toekijken hoe de anderen het doen.	☐	☐
Mijn collega's nemen de tijd om mij dingen ook meer dan één keer uit te leggen.	☐	☐
Ik moet gerechten maken die ik heel moeilijk vind.	☐	☐
Iedereen laat me voelen dat ik deel uitmaak van het team, ook al ben ik nog aan het leren.	☐	☐
Mijn collega's stimuleren me om zelf dingen te proberen. Ze doen het dus niet in mijn plaats.	☐	☐
Als ik een fout maak, weet ik dat niemand boos op me wordt.	☐	☐
Mijn collega's laten me zien hoe ik dingen klaar moet maken. Ze tonen het traag voor, zodat ik kan zien hoe het werkt.	☐	☐
Mijn collega's moedigen mij aan om te proberen, ook al maak ik nog veel fouten.	☐	☐
Ik krijg de kans om ook zelf suggesties te geven voor nieuwe gerechten.	☐	☐
Ik mag specifiek materiaal uit de keuken niet zelf gebruiken.	☐	☐
Als ik een kleine fout maak, moet ik niet meteen stoppen. We kijken dan samen hoe ik toch nog een lekker gerecht kan maken.	☐	☐

Je hebt nu enkele voorbeelden gezien van hoe je een **leerproces positief kan ondersteunen**. Hieronder vind je ook **aandachtspunten** voor je oefenkans.

1 LET OP EEN VEILIG KLIMAAT

Je oefent best in een omgeving waarin je je op je gemak voelt. Elke deelnemer moet zich veilig genoeg voelen om te spreken. Een taal leren betekent ook dat je fouten maakt.

De verhouding tussen de deelnemers is gebaseerd op wederzijds respect en gelijkwaardigheid. Het is belangrijk om open te staan voor diversiteit.

*'Ik vind het zeer leuk om een oefenkans Nederlands te begeleiden.
Ik haal er zelf ook veel uit, ontmoet nieuwe mensen, leer bij over diversiteit.
Ik kom altijd met een glimlach terug thuis.'*
Lieve, begeleider oefenkans Nederlands

Hoe creëer je zo'n veilig klimaat?

Zorg voor een warm welkom.

Je krijgt slechts één kans om een goede indruk te maken!

- Zorg dat er een vast aanspreekpunt is, iemand die klaarstaat om iedereen te verwelkomen.
- Bied een drankje en eventueel een hapje aan.
- Voorzie etiketten waarop iedereen zijn naam kan schrijven.

Geef complimenten.

Fouten maken hoort erbij. Blijf motiveren en complimenten geven voor de inspanningen. Positieve belevenissen bevorderen de taalverwerving en spreekdurf.

Wees geduldig.

Een taal leren is een complex proces. De een leert sneller dan de ander. Soms maak je grote sprongen, dan weer kleinere. Blijf motiveren om te oefenen, ook al is het uitdagend of lijkt er soms weinig vooruitgang. Dat is heel normaal. Om zinnen te formuleren in een nieuwe taal hebben anderstaligen meer tijd nodig. Ze moeten zoeken naar de juiste woorden en zinsconstructies.

Ga positief om met andere talen.

Het is geen schande om enkele woorden in een andere taal te spreken. Het kan houvast bieden en een gesprek weer op gang brengen. Maar blijf hier niet in hangen. Nederlands is natuurlijk de gemeenschappelijke taal voor alle aanwezigen.

Rond mooi af.

Sprek alle anderstalige deelnemers op het einde aan en vraag wat ze ervan vonden. Nodig hen expliciet uit voor de volgende oefenkans en pols al naar mogelijke gespreksthema's.

Denk even na over je eigen (toekomstige) oefenkans. Welke tips wil je meenemen? Welke ideeën heb je zelf nog?

---

2 CREËER EEN TAALRIJKE OMGEVING

Een taalrijke omgeving betekent dat je voor voldoende “talige input” zorgt: dat kan door zelf te spreken, filmpjes te laten zien, een tekst mee te nemen. Zo horen anderstalige deelnemers correct Nederlands. Hoe meer correct Nederlands ze horen, hoe groter de kans dat ze zelf ook correct Nederlands gebruiken.

Hoe creëer je zo’n taalrijke omgeving?

Benoem steeds wat je doet

Je kan bijvoorbeeld bij een koffiepauze expliciet al je acties benoemen: “Ik ga koffie drinken. Wil jij ook koffie? Ik drink mijn koffie met melk. Wil jij iets bij jouw koffie?”.

Pas je taalgebruik aan.

Spreek op maat van de anderstalige. Hoe beter je gesprekspartner je begrijpt, hoe gemotiveerder die is om ook zelf Nederlands te gebruiken en dus te oefenen.

De oplossing van deze oefening vind je op pagina 15.

Werk op maat.

Wie net een taal leert, luistert vaak liever eerst. Dat is ook een belangrijk deel van Nederlands oefenen. Maar haal beginners tijdig uit hun comfortzone door hen ook te motiveren om te spreken. Ze hebben wat meer tijd nodig om zich uit te drukken. Gun hen die tijd en maak geen zinnen in hun plaats af.

Anderstaligen die al meer Nederlands kunnen, daag je best een beetje uit. Je kunt bijvoorbeeld nieuwe woorden introduceren, een sneller spreektempo hanteren, complexere onderwerpen aan bod laten komen.

'Ik merkte in mijn gesprek met Joyce dat ik eigenlijk al een gewoon spreektempo kon aanhouden, want ze begreep alles wat ik zei.'

Claudine, begeleider van de oefenkans bloemschikken

Inspiratie rond omgaan met niveauverschillen vind je op: www.oefenkansen.be/inspiratie/werken-met-niveauverschillen

Ondersteun je gesprek visueel.

Je kan een gesprek visueel ondersteunen door iets voor te tonen, het met handen en voeten uit te leggen, een afbeelding op je telefoon te laten zien, iets te tekenen,... Maar onthoud dat visuele ondersteuning een gesprek niet vervangt.

Bereid de sessies voor.

Niet elk gesprek verloopt even vlot. Een goede voorbereiding kan een wereld van verschil maken. Zorg dat je altijd kan teruggrijpen naar verschillende methodieken. Hou bijvoorbeeld een leuk taalspelletje bij de hand of neem een kort artikel uit de Wablieft-krant mee.

Bevraag anderstaligen ook over mogelijke onderwerpen. Hoe meer je de deelnemers betreft, hoe meer je kan inspelen op wat voor iedereen interessant is.

Inspiratie rond methodieken vind je op: www.oefenkansen.be/inspiratie?materiaal=werkvormen

OEFENING 3:

Ken jij de principes duidelijke taal al? Test het even:

1. Je bent in gesprek met een anderstalige die sinds kort Nederlands leert. Je zegt: "Jij werk morgen Antwerpen? Ik ook Antwerpen gaan."
A Dit zou ik zeggen. Ik beperk me tot de belangrijke woorden, anders snapt de anderstalige me niet.
B Nee, ik zeg gewoon: 'Werk jij morgen in Antwerpen? Ik ga morgen ook naar Antwerpen'.
2. "Oh leuk, je hebt het Nederlands al goed onder de knie."
A Dit zou ik zeggen.
B Dit zou ik niet zeggen.
3. Hoe zou je deze zinnen in duidelijke taal omzetten?
  - Het onderwerp van de tentoonstelling is vrijheid.
  - Heb jij de brief nog niet gekregen? Hij had al afgelopen week moeten worden verstuurd.
  - We maken dus een afspraak voor woensdag. Als er nog iets verandert, dan laat je mij dat zeker weten. Je belt mij dus als je de afspraak wilt afzeggen.

Duidelijke taal

1. **Spreek correct.** Je leert een nieuwe taal door te luisteren en te kopiëren. Een anderstalige die correcte zinsconstructies hoort, kan ze later als voorbeeld gebruiken.

Bijvoorbeeld: “Jij vakantie nemen?” Zeg liever: “Ga je op vakantie?”

2. **Spreek in korte en actieve zinnen.** Lange zinnen met hulpwerkwoorden (kunnen, moeten, ...) en passieve zinnen zijn moeilijker te begrijpen. Gebruik korte, actieve zinnen met één kernboodschap.

Bijvoorbeeld: “Het boek wordt door mijn vriend gekocht.” Zeg liever: “Mijn vriend koopt het boek.”

3. **Praat duidelijk en niet te snel.** Zorg ervoor dat je de woorden duidelijk uitspreekt en dat je ze van elkaar kan onderscheiden. Anderstaligen proberen woorden die ze al kennen, te herkennen tussen de vele nog onbekende woorden.

Bijvoorbeeld: “Kweenie.” Zeg liever: “Ik weet het niet.”

4. **Gebruik eenvoudige woorden.** De woordenschat van een anderstalige groeit continu. Beginners kennen vooral eenvoudige en alledaagse woorden. Lange, samengestelde woorden zijn moeilijk. Woorden die in anderen talen, zoals het Engels of Frans, bijna hetzelfde klinken, maken het de anderstalige soms makkelijker.

Bijvoorbeeld: “Getuigschrift” (lang, samengesteld)
Gebruik liever: “Diploma” (korter, ook gebruikt in andere talen)

5. **Controleer of je gesprekspartner je begrijpt en geef extra uitleg als dat nodig is.** Doe dit zeker als je gesprekspartner nieuwe woorden wilt laten ontdekken.

6. **Wees voorzichtig met dialect en figuurlijk taalgebruik.** Figuurlijk taalgebruik kan tot misverstanden leiden, omdat anderstaligen woorden vaak nog letterlijk interpreteren. Bovendien leren ze in de klas de standaard uitspraak en woordenschat. Daarom is dialect vaak moeilijker te begrijpen of lijkt het op een nieuwe taal.

Bijvoorbeeld: “Je moet rekening houden met ...”
Zeg liever: “Vergeet niet om ...”

Inspiratie rond duidelijke taal vind je op:
www.oefenkansen.be/inspiratie/spreek-duidelijke-taal

‘De begeleider van de praattafel spreekt traag.
Hij articuleert goed. Ik begrijp hem
en praat ook een beetje.’

Sofia, anderstalige deelnemer

3 ZORG VOOR VOLDOENDE SPREEKKANSSEN

Een oefenkans Nederlands is geslaagd als de deelnemers veel spreekkansen krijgen. Ze moeten dus zelf voldoende aan het woord zijn.

Hoeveel dat juist is, hangt af van het niveau Nederlands. Iemand die net begonnen is, kan zich nog minder goed uiten dan iemand die al meer Nederlands kent. Als je te veel van een beginner verwacht, kan de lat te hoog liggen. Verwacht je te weinig van een gevorderde, dan wordt het al snel saai. Beide situaties werken ontmoedigend.

Hoe zorg je voor spreekkansen?

Stel open vragen en blijf associëren

Door open vragen te stellen, motiveer je de anderstalige deelnemer om zelf te spreken.

- Open vraag: "Wat heb je vandaag gedaan?"
- Gesloten vraag: "Ben je deze week naar de les Nederlands geweest?"

Stel bijvragen, associeer verder. Hou het wel natuurlijk en maak er geen interview van. Het blijft best een dialoog, waar in de Nederlandstalige deelnemer minder aan het woord is.

Laat de anderstalige deelnemer het gesprek starten. Gebruik een methodiek (vb. speel een spel), zodat iedereen in de groep gelijkwaardig aan bod komt.

Bij startende sprekers zijn open vragen of veel bijvragen soms te moeilijk. Als je dit aanvoelt, beperk je je dus beter tot gesloten vragen of vragen waarop korte antwoorden mogelijk zijn.

Doe samen iets

Tijdens een doe-activiteit, kan je makkelijker gesprekken uitlokken. Er zijn dan continu aanleidingen om vragen te stellen of om over iets te praten.

Als je samen jocht, kan je het hebben over het sportmateriaal dat je gebruikt, looproutes ...

Inspiratie rond doe-activiteiten vind je op: www.oefenkansen.be/inspiratie/babbelmethodieken

Focus je op je gesprekspartner

Probeer je eigen inbreng te minimaliseren. Heb aandacht en interesse voor wat de anderstalige deelnemer zegt.

Spreek over onderwerpen die de anderstalige deelnemers interesseren. Gaan jullie samen iets doen? Kies een uitstap of activiteit waar zowel jij als de anderstalige deelnemer plezier aan beleeft. Zo wordt vooral relevante taal gebruikt, taal die de anderstalige deelnemer ook in andere contexten kan gebruiken en hergebruiken.

Sommige thema's kunnen gevoelig liggen. Als je merkt dat het te persoonlijk wordt voor de deelnemer, dring dan niet aan.

Vermijd gesprekken die vooral gaan over waar mensen vandaan komen, hoe lang ze hier al zijn,...

Het standaard kennismakingsgesprek moeten anderstaligen al veel voeren. Ze gebruiken hier veel gekende zinnen, woorden, formuleringen en zo gaan we wat aan de oefenkans voorbij.

Denk even na over je eigen (toekomstige) oefenkans. Welke tips wil je meenemen? Welke ideeën heb je zelf nog?

4 GEEF POSITIEVE, CONSTRUCTIEVE FEEDBACK

Tijdens een oefenkans is wat je vertelt belangrijker dan hoe je het vertelt. Elke fout corrigeren kan ontmoedigend werken. Het verstoort het gesprek en zo ben je ook geen gelijkwaardige gesprekspartner. Als een anderstalige deelnemer iets zegt dat je niet begrijpt, vraag het gerust na.

In het begin corrigeerde ik elke fout: “Nee, het is **dat** huis, niet **die** huis”. Maar dan konden we eigenlijk geen fijn gesprek voeren en voelde ik me net een meester. Dat is niet leuk.

Willy, begeleider oefenkans Nederlands

Als je veel corrigeert, krijg je veel ook vragen: “Waarom moet ik nu ‘geen’ gebruiken in plaats van ‘niet’?”. Maar het antwoord weet ik zelf niet altijd. Sinds ik niet meer corrigeer, gaan de gesprekken veel vlotter en voelt het veel gezelliger aan.

Agnes, begeleider oefenkans Nederlands

Als je toch feedback wilt geven op de vorm (de correctheid van de zinnen, woorden,...), doe je dat best op een zachte manier. Zo onderbreek je het gesprek of de activiteit niet onnodig.

Hoe geef ik positieve, constructieve en zachte feedback op de taal?

Wijs niet op de fout, maar herhaal de foutieve zin om een correcte manier.

Bijvoorbeeld:

- Deelnemer: “Ik gisteren naar de stad”.
- Begeleider: “Leuk, jij bent dus gisteren naar de stad geweest?”

Herhaling is voor iemand die de taal leert niet saai, maar juist handig. Je moet nieuwe woorden en zinnen vaak en in verschillende contexten tegenkomen voordat je ze begrijpt en onthoudt. Soms duurt dat langer dan verwacht. Dat is normaal maar kan soms frustrerend zijn. Blijf positief stimuleren en besteed vooral aandacht aan wat er goed gaat.

De anderstalige deelnemer vraagt ook soms om expliciet fouten te verbeteren. Dat is immers de gekende, schoolse manier van leren. Geef zeker mee dat je ook oefent als je een gesprek voert, waarin niet elke fout gecorrigeerd wordt. Fouten maken hoort altijd bij een taalleerproces.

Wil de anderstalige deelnemer nog steeds dat je ingaat op fouten? Corrigeer dan, maar communiceer ook dat je dit beperkt doet. Laat weten wat er fout was en wat de correcte vorm is, maar verval niet in een soort Nederlandse les. Daarvoor kan je anderstalige deelnemers doorverwijzen naar hun NT2-docent.

Je kan je beperken tot een veelvoorkomende fout. Noteer er een vijftal en geef die op het einde van het gesprek door.

Werk je in groep? Let er dan op dat alle deelnemers akkoord gaan met de manier van feedback geven. Fouten corrigeren kan namelijk ook de spreekdurf en motivatie verlagen. Maak dus afspraken waarbij iedereen zich comfortabel voelt.

OEFENING 4:

Ga terug naar oefening 2 op pagina 6. Plaats nu een van de volgende cijfers naast elke stelling die je aangevinkt hebt:

1. veilig klimaat
2. voldoende input (“taalrijke omgeving”)
3. voldoende (spreek)kansen
4. positieve feedback

De oplossing van deze oefening vind je op pagina 16.

Denk even na over je eigen
(toekomstige) oefenkans.
Welke tips wil je meenemen?
Welke ideeën heb je zelf nog?

3 / Oplossingen oefeningen

OEFENING 1:

- De buurtvereniging start een nieuwe lessenreeks 'schilderen voor beginners'. Anderstalige deelnemers komen bewust hiernaartoe om naast het schilderen ook Nederlands te oefenen. Nederlandstalige deelnemers engageren zich om anderstalige deelnemers te ondersteunen bij het Nederlands oefenen.

2. Georganiseerde oefenkans

- Tijdens de les Nederlands oefenen cursisten gesprekken in met hun docenten. De gesprekken leerden ze al op voorhand in de les en die hebben ze ook nodig voor hun mondelinge examens.

1. Formeel leren

- Een anderstalige vrouw komt haar Nederlandstalige burens tegen in de stad. Ze besluiten spontaan samen koffie te gaan drinken. Ze spreken Nederlands met elkaar.

3. Informeel contact

- Elke woensdagochtend komen de ouders van een school samen om koffie te drinken en van gedachten te wisselen over schoolse thema's. Als je komt, weet je dat je je Nederlands kan oefenen of ondersteuning kan bieden bij het Nederlands oefenen. **2. Georganiseerde oefenkans**
- Een anderstalige papa gaat elke zaterdagmorgen naar de bakker voor om verse pistoletjes te kopen. De bakker spreekt hem aan in het Nederlands.

3. Informeel contact

OEFENING 2:

Uit onderzoek blijkt dat de meeste mensen de volgende dingen bevorderlijk vinden wanneer ze nieuwe dingen leren:

- Ik heb een aanspreekpartner in de keuken aan wie ik altijd vragen mag stellen.
- Mijn collega's weten dat ik aan het leren ben en willen me ondersteunen.
- Moeilijke gerechten maak ik samen met een ervaren collega.
- Mijn collega's nemen de tijd om mij dingen ook meer dan één keer uit te leggen.
- Iedereen laat me voelen dat ik deel uitmaak van het team, ook al ben ik nog aan het leren.
- Mijn collega's stimuleren me om zelf dingen te proberen. Ze doen het dus niet in mijn plaats.
- Als ik een fout maak, weet ik dat niemand boos op me wordt.
- Mijn collega's laten me zien hoe ik dingen klaar maak. Ze tonen het traag voor zodat ik kan zien hoe het werkt.
- Mijn collega's moedigen mij aan om te proberen, ook al maak ik nog veel fouten.
- Ik krijg de kans om ook zelf suggesties te geven voor nieuwe gerechten.
- Als ik een kleine fout maak, moet ik niet meteen stoppen. We kijken dan samen hoe ik toch nog een lekker gerecht kan maken.

OEFENING 3:

1 B

Het klopt dat je je best beperkt tot de essentie. Maar het is nog belangrijker om steeds correct te spreken. Anderstaligen leren ook door voorbeelden te kopiëren: als jij een foute vorm aanreikt, kunnen zij die verkeerd overnemen.

2 B

Figuurlijk taalgebruik kan tot misverstanden leiden, omdat anderstaligen woorden vaak letterlijk interpreteren. Complimenten geven is natuurlijk wel bevorderlijk voor een taalleerproces. Zeg dus liever: "Oh, leuk, je spreekt al goed Nederlands!"

3 Enkele mogelijkheden:

- *Het thema van de expositie is vrijheid.*
Woorden die ook in andere talen voorkomen herkennen anderstaligen vaak sneller.
- *Heb jij de brief niet? Dat is niet normaal. Ik stuurde de brief vorige week.*
- *We hebben een afspraak op woensdag 9 maart. Kan je niet komen? Bel mij op. We annuleren dan de afspraak.*

OEFENING 4:

Ik heb een aanspreekpartner in de keuken aan wie ik altijd vragen mag stellen.

Mijn collega's weten dat ik aan het leren ben en willen me ondersteunen.

Moeilijke gerechten maak ik samen met een ervaren collega.

Mijn collega's nemen de tijd om mij dingen ook meer dan één keer uit te leggen.

Iedereen laat me voelen dat ik deel uitmaak van het team, ook al ben ik nog aan het leren.

Mijn collega's stimuleren me om zelf dingen te proberen. Ze doen het dus niet in mijn plaats.

Als ik een fout maak, weet ik dat niemand boos op me wordt.

Mijn collega's laten me zien hoe ik dingen klaar maak. Ze tonen het traag voor zodat ik kan zien hoe het werkt.

Mijn collega's moedigen mij aan om te proberen, ook al maak ik nog veel fouten.

Ik krijg de kans om ook zelf suggesties te geven voor nieuwe gerechten.

Als ik een kleine fout maak, moet ik niet meteen stoppen. We kijken dan samen hoe ik toch nog een lekker gerecht kan maken.

1

1

3

2

1

3

1

2

4

3

4

4 / Reflectietool

Heb je een oefenkans begeleid? Dan kan je de onderstaande checklist gebruiken om te evalueren wat er goed ging en wat er beter kan.

Dit ging goed:

Voor de deelnemers was het duidelijk wie hun aanspreekpartner was.

Iedereen voelde zich op zijn gemak.

Ik was goed voorbereid.

De activiteit of het gespreksonderwerp was interessant voor iedereen.

Ik paste mijn taalgebruik aan op maat van de deelnemers.

Ik sprak zelf niet te veel.

Iedereen nam actief deel.

Ik stelde open vragen aan de meer gevorderde deelnemers.

Ik gaf complimenten.

Ik had geduld en gaf de deelnemers genoeg tijd om te antwoorden.

Volgende keer let ik hier nog eens extra op:

Agentschap
Integratie en Inburgering
Havenlaan 86C – Bus 212
1000 Brussel
integratie-inburgering.be